

Samenvatting

Het College van B&W heeft het Uitvoeringsprogramma Economie 2023-2026 vastgesteld.

Het Uitvoeringsprogramma maakt concreet hoe werk wordt gemaakt van de prioriteiten uit de Economische Visie en het Coalitieakkoord.

De binnenstad en de Brightlands Maastricht Health Campus zijn belangrijke gebieden voor de ontwikkeling van de stad. Een stad waarin ondernemers in staat moeten zijn te innoveren en de uitdagingen van de toekomst het hoofd te bieden. De stad is daarvoor gebaat bij een sterk vestigingsklimaat, als fundament voor de economie.

De Economische Visie kent daarom drie speerpunten: de ontwikkeling van de binnenstad, het versterken van kennis, innovatie en vakmanschap (inclusief de Campus), en het verbeteren van het ondernemersklimaat, de arbeidsmarkt en de ruimte om te ondernemen (het vestigingsklimaat).

Het College heeft ook ingestemd met de aanwending van de impuls gelden uit het Coalitieakkoord.

Hiermee wordt ingezet op de ontwikkeling van de binnenstad, de campusontwikkeling, het versterken van het MKB en starters.

Beslispunten

In te stemmen met:

1. Het Uitvoeringsprogramma Economie 2023-2026.
2. Het alloceren van de impuls gelden voortvloeiend uit het coalitieakkoord, waaronder 1 fte ten bate van de binnenstad/MKB.
3. De Portefeuillehouder Economie te mandateren tot de jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 12 december 2023:

Conform.

1. Aanleiding

De Gemeenteraad heeft in december 2021 de Economische Visie 2040 'Maastricht kiest voor kwaliteit en innovatie' vastgesteld. Op 7 juni 2022 is het Coalitieakkoord 2022-2026 'Maastricht, stad van verbondenheid' vastgesteld.

In de Begroting 2023 is opgenomen dat het College in 2023 het Uitvoeringsprogramma Economie vaststelt.

Het College heeft gevraagd om concrete voorstellen voor het activeren van de impuls gelden voortvloeiend uit het coalitieakkoord. Deze Collegenota voorziet in dat besluit.

2. Context

Het uitvoeringsprogramma is de vertaling van de economische visie in inhoudelijke prioriteiten; hoe wordt werk gemaakt van de economie van de stad. De keuzes worden gemaakt in samenhang met de gemeentelijke doelen die voortvloeien uit de andere integrale visies (Omgevingsvisie, Sociale visie, Cultuurvisie) en de prioriteiten die gesteld zijn in het Coalitieakkoord.

Het uitvoeringsprogramma stuurt op de inzet van capaciteit en financiële middelen.

Het programma sluit aan bij de gemeentelijke begrotingscyclus.

In het uitvoeringsprogramma is zowel opgenomen van welke dossiers/prioriteiten 'Economie' 'eigenaar' is (soms met medewerking van collega-afdelingen) en waar het team Economie actief betrokken is bij dossiers van de collega-afdelingen.

Het is een adaptief programma. Het wordt jaarlijks op basis van bereikte resultaten, ervaringen en nieuwe ontwikkelingen geactualiseerd.

3. Gewenste situatie

Het uitvoeringsprogramma trechtert de uitvoering van de economische visie van missie -> strategie actielijnen -> inspanningen en resultaten. De te leveren inspanningen en beoogde resultaten worden gekoppeld aan specifieke jaren.

Economie is een beleidsveld dat aan verandering onderhevig is. Zowel lokale, regionale, nationale en internationale ontwikkelingen kunnen de economie beïnvloeden en vragen om aangepast beleid.

Nog niet alles kan en mag nu al aangegeven worden met de kennis van nu; daarom is het programma adaptief.

Het programma is uitgewerkt op basis van de drie speerpunten van de economische visie:

1. Binnenstad: hart van de stad
2. Kennis, innovatie en vakmanschap (inclusief de campus)
3. Ondernemersklimaat, arbeidsmarkt en ruimte om te ondernemen (vestigingsklimaat)

In het uitvoeringsprogramma wordt een koppeling gelegd met de ambities uit het Coalitieakkoord, zoals integraal verwerkt in de zes brede opgaven: Versterken van verbondenheid, Veerkrachtige wijken, Randwyck, Binnenstad, Duurzame stad en Basis op orde. Deze ambities geven richting aan de uitvoering in belang en urgentie.

Impulsen Coalitieakkoord

Ter versterking van de uitvoering van het Coalitieakkoord zijn 'impulsmiddelen' in de begroting opgenomen. Paragraaf 7 (Financiën) toont deze. De inzet van deze middelen moet door het College goedgekeurd worden. Dat gebeurt via dit collegevoorstel; het uitvoeringsprogramma concretiseert immers de uitwerking van de impulsen.

De voorgestelde uitwerking is als volgt:

1. Versterking Uitvoeringskracht Economische Visie:

De inzet wordt als volgt voorgesteld:

- a. Versnelde ontwikkeling van de sfeer/ontmoetingsbieden in de binnenstad.
- b. Extra inzet voor het MKB voor het faciliteren van het ondernemerschap en het clusteren van (MKB) bedrijven rond thema's van beleid, zoals duurzaamheid, circulariteit, arbeidsmarkt en de campus.
- c. Extra inzet voor het behouden van c.q. binden aan onze internationale stad van toonaangevende internationale organisaties en activiteiten, zoals TEFAF en UNU MERIT.
- d. Het structureel organiseren van dataverzameling en analyse (versterking van data gestuurd werken), ter versterking van de effectiviteit van de uitvoering.

Hiervoor is de inzet van 1 fte noodzakelijk die als beleidsmedewerker/projectleider binnenstad/MKB vaart maakt met de uitvoering. Zie verder paragraaf 6 voor de nadere toelichting.

Wat betreft het MKB sluit Maastricht in navolging van Sittard-Geleen aan bij de landelijke 'Actieagenda MKB-dienstverlening, om zo de uitvoeringskracht richting het MKB verder te versterken. Uit deze participatie kunnen zich nieuwe kansen voordoen voor ons MKB.

Out of pocket worden de dan resterende middelen (ca € 100.000) ingezet voor zowel het stimuleren van een mix aan functies in de binnenstad, clustering van (MKB) bedrijven en het binden van internationale organisaties en activiteiten aan de stad.

2. Meer accountmanagement MKB:

Gericht op het MKB in de binnenstad krijgt Centrummanagement Maastricht de (meerjarige) opdracht om het project gastheer & dame in te voeren. Maandelijks wordt er een stadsrondgang gedaan door de community manager van het Centrummanagement. In elke straat wordt een ondernemer tot straatvertegenwoordiger benoemd. De community manager haalt bij die straat vertegenwoordiger op wat er goed en niet goed gaat en wat "need & nice to know" op. Deze informatie worden gebundeld geanalyseerd en aangeboden aan de ondernemersverenigingen én de gemeente Maastricht. Hierop worden onderling dan weer acties op afgestemd.

3. Ontsluiten van nieuwe plekken voor startups en scale-ups:

Voor het ontsluiten van startups en scale ups worden nieuwe locaties verkend en ontwikkeld waar deze kunnen landen. Het gaat om kleinschalige startups, scale-ups, ateliers aan rand van het centrum, bij voorkeur in de aanloopstraten.

4. Gebiedsontwikkeling Binnenstad: place to become:

De impuls aan de gebiedsontwikkeling van de binnenstad wordt ingezet om sfeergebied te ontwikkelen. Deze versterken de functie van de binnenstad. Het kan gaan om de openbare ruimte en om het versterken we de gebalanceerde mix aan functies (horeca, retail, recreatie, cultuur, wonen en werken) in (de nabijheid van) de 11 sfeergebieden zoals opgenomen in de Visie op de binnenstad en de Omgevingsvisie. Begonnen wordt met een plan voor één locatie, die ook dient als blauwdruk. Daarna wordt zo snel als mogelijk doorgepakt. Van de 11 in de Omgevingsvisie opgenomen sfeergebieden wordt gezien welke in deze coalitieperiode ontwikkeld kunnen worden. De inzet van de onder punt 1 genoemde extra fte speelt hierin een belangrijke aanjagende rol .

5. Werkgelegenheid en arbeidsmarkt (additioneel):

De relatie tussen arbeidsmarkt/opleiding en ondernemers wordt versterkt. Dat gebeurt via het

ontwikkelen van pilots in de binnenstad met horeca en detailhandel. In de pilots worden mensen geschoold voor deze sectoren. Dat is inclusief het opzetten van een leerwerk-winkel.

Ook liggen er kansen om met samenwerkende proces- en maakbedrijven te werken aan een betere invulling van vacatures.

Naast deze impuls(exploitatie)middelen zijn op basis van het Coalitieakkoord investeringsmiddelen (€ 5 mln.) opgenomen ten behoeve van een derde Incubator op de Maastricht Health Campus. Over deze middelen is de Raad het bevoegd gezag op basis van een later door uw College voor te leggen voorstel.

Als achtergrond: op de Brightlands Maastricht Campus zijn twee incubatoren aanwezig, die voornamelijk biomedische startup en spin-off bedrijven huisvesten. Met deze derde incubator wordt de toename aan spin-offs uit de Universiteit Maastricht en Maastricht UMC+ en nieuw aan te trekken startups gefaciliteerd. Deze incubator zal als centrale campusfaciliteit verschillende functies combineren, zoals ruimtes voor startende bedrijven (kantoren en laboratoriumruimtes) en ruimtes voor ontmoeting, evenementen en onderwijs. Ook wil het MUMC+ in dit gebouw het Vitaliteitsloket huisvesten, waar lifestylecoaches advies geven over een gezonde leefstijl en er onderzoek wordt gedaan op het gebied van de preventieve gezondheidszorg.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het Uitvoeringsprogramma legt mee de prioriteit bij de brede opgave 'duurzame stad'. Ook zet zij vanuit innovatie en ondernemerschap in op circulariteit. Vanuit Economie wordt meegewerkt aan opgaven zoals de Zero Emissie Zone.

5. Effect op de openbare ruimte

Het Uitvoeringsprogramma legt onder meer prioriteit bij de gebiedsontwikkelingen zoals binnenstad (sfeergebieden) en campus (inrichting, ontsluiting).

6. Personeel en organisatie

Het Coalitieakkoord voegt ambities toe aan de in uitvoering zijnde Economische Visie. In paragraaf 3 zijn deze aangegeven.

Om uitvoering te kunnen geven aan de impulsen van het coalitieakkoord is de extra inzet van 1 fte noodzakelijk. Het betreft formatie-uitbreiding. Deze fte maakt als projectleider binnenstad/MKB vaart met de uitvoering, en werkt aan:

- De ontwikkeling van de sfeergebieden, met inzet van de hieraan gekoppelde impulsmiddelen (zie paragraaf 8), en
- Een betere gemeentelijke dienstverlening voor het MKB, en het aanjagen van de clustering van MKB-ondernemers rond thema's zoals gezondheid/campus, circulariteit, duurzaamheid, innovatie en arbeidsmarkt.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma is data gestuurd werken op basis van monitoring.

8. Financiën

Voor de uitvoering van de economische visie zijn middelen in de begroting opgenomen.

In de begroting zijn additioneel € 535.000 per jaar als 'impulsgelden' beschikbaar gesteld voor specifieke prioriteiten in het Coalitieakkoord. Het betreft:

1. Versterking uitvoeringskracht Economische Visie	€ 200.000
2. Meer accountmanagement MKB	€ 50.000*
3. Ontsluiten van nieuwe plekken startups en scale-ups	€ 35.000
4. Gebiedsontwikkeling Binnenstad: Place to become	€ 200.000
5. Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	€ 50.000
6. Derde Incubator Maastricht Health Campus	€ 5.000.000 (investeringsbijdrage)**

* Vanaf 2024 € 35.000 per jaar, in totaliteit € 520.000 per jaar

** Over investeringsmiddelen besluit de Raad op voorstel van uw College.

In paragraaf 3 zijn deze prioriteiten inhoudelijk toegelicht.

Van de impuls voor het versterken van de uitvoeringskracht wordt € 100.000 ingezet voor extra formatie en € 100.000 voor out of pocket aanjagen van projecten en ontwikkelingen.

Van de impuls voor de sfeergebieden wordt €50.000 ingezet voor de ontwikkeling van de plannen voor de sfeergebieden, €150.000,- voor de uitvoering van de plannen voor de sfeergebieden (inclusief de beoogde mix aan functies). Waar mogelijk wordt bij de ontwikkeling van sfeergebieden de relatie gelegd met het versterken van aanloopstraten.

Btw

Alle bedragen in dit hoofdstuk zijn exclusief btw. Gezien de omvang en diversiteit van het uitvoeringsprogramma economie 2023-2026 is op voorhand niet te bepalen of en welke btw-consequenties er kunnen optreden. Mochten er gedurende de uitvoering meerkosten ontstaan ten gevolge van btw, dan worden deze opgevangen binnen de beschikbare middelen. Hieruit blijkt het taakstellende karakter.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De Prioriteiten uit de Economische Visie zijn voortgevloeid uit een brede gesprekken met externe stakeholders.

11. Voorstel

In te stemmen met:

1. Het Uitvoeringsprogramma Economie 2023-2026.
2. Het alloceren van de impuls gelden voortvloeiend uit het coalitieakkoord, waaronder 1 fte ten bate van de binnenstad/MKB.
3. De Portefeuillehouder Economie te mandateren tot de jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Monitoring maakt onderdeel uit van het Uitvoeringsprogramma. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd. De Raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang.

In de begroting zijn standaard indicatoren opgenomen. Deze worden jaarlijks geactualiseerd. Vanuit data gestuurd werken zal de monitoring gekoppeld aan de specifieke doelen en actielijnen van het uitvoeringsprogramma nader worden uitgewerkt. Centraal staan:

- De juiste indicatoren: aansluiting bij de doelen.
- De haalbaarheid van indicatoren: periodieke beschikbaarheid, tegen acceptabele kosten.
- De analyse van de informatie: meerjarig, ontwikkelingen e.a.
- De duiding van de informatie en ontwikkelingen: achtergronden, context, invloed van de gemeente e.a.

Op basis van deze informatie en analyse kan het uitvoeringsprogramma geactualiseerd worden.
Hiervoor wordt een (beperkt) deel van de impulsmiddelen ingezet.

Collegievoorstel